

Hợp tác văn hóa

VIỆT NAM - LÀO

từ năm 1995 đến nay

TS. HÀ THỊ ĐAN

(Viện Nghiên cứu Đông Nam Á)

Dẫn nhập

Kể từ khi thiết lập quan hệ ngoại giao (05/09/1962) và kể từ ngày ký Hiệp ước Hữu nghị (18/07/1997) đến nay, quan hệ Việt Nam - Lào đã trải qua nhiều thập kỷ bền chặt, thắm sâu. Đó chính là công sức của nhiều thế hệ cách mạng ở hai nước mà người đặt nền móng là Chủ tịch Hồ Chí Minh và Chủ tịch Kaysone Phomvihane. Mỗi quan hệ này sau đó được các thế hệ lãnh đạo hai đảng, hai nhà nước không ngừng củng cố và phát triển trở thành tài sản vô giá của hai dân tộc. Chặng đường hợp tác trên nhiều lĩnh vực suốt thời gian qua là bằng chứng cho sự thật ấy mà hợp tác văn hóa giữa hai quốc gia với những thành tựu nổi bật là trường hợp điển hình.

1. Cơ sở hợp tác văn hóa Việt Nam - Lào

Có rất nhiều nhân tố quan trọng góp phần hình thành mối quan hệ hữu nghị đặc biệt giữa hai nước từ xưa đến nay. Đó cũng là tiền đề cho sự hợp tác trên lĩnh vực văn hóa giữa hai nước.

1.1. Sự tương đồng về địa lý - lịch sử và văn hóa

Về địa lý - lịch sử: Cả Lào và Việt Nam đều là những quốc gia thuộc Đông Nam Á lục địa, nằm trên bán đảo Đông Dương. Trong tiến trình phát triển của lịch sử, hai nước đều chịu sự áp bức của thực dân Pháp. Cuối thế kỷ XIX, thực dân Pháp tiến hành xâm lược và đặt ách đô hộ lần lượt lên Việt Nam (1884), Lào (1893). Thực dân Pháp còn sáp nhập cưỡng bức hai nước Việt Nam, Lào - vốn có nhiều điểm chung về văn hóa, ngôn ngữ, tôn giáo, phong tục, tập quán... thành một thực thể “Đông Dương thuộc Pháp”. Do có cùng một kẻ thù và chung một cảnh ngộ bị xâm lược, áp bức... nhân dân hai nước dễ dàng đồng cảm, liên kết tự nhiên, tự nguyện phối hợp với nhau trong một vận mệnh chung đấu tranh chống thực dân Pháp xâm lược, giành độc lập, tự do cho riêng mình.

Về văn hóa: Việt Nam - Lào đều nằm trong không gian môi trường văn hóa chung gọi là cơ tầng văn hóa Đông Nam Á với nền văn minh nông nghiệp lúa nước là chủ đạo. Chính loại hình văn hóa gốc nông nghiệp này đã sản sinh ra những giá trị văn hóa tinh thần vô cùng quý báu của cư dân hai nước trước khi họ có sự giao lưu, tiếp xúc với các quốc gia bên ngoài như: Các tín ngưỡng vạn vật hữu linh, đa thần giáo, thờ cúng tổ tiên... Và từ nền văn hóa bản địa đó, cả hai nước trong quá trình giao thoa với văn hóa Ấn Độ, Trung Hoa và các nước phương Tây đều có một nền văn hóa “đa dạng trong thống nhất”.

Như vậy, sự tương đồng và văn hóa - lịch sử chính là một trong những nhân tố tích cực giúp hai nước dễ dàng tìm được tiếng nói chung trong quá trình hợp tác.

Và hợp tác ấy còn được tăng cường, mở rộng hơn nữa kể từ khi hai nước trở thành thành viên của ASEAN.

1.2. Cả hai nước đều là thành viên của ASEAN

Về phía Việt Nam, ngày 28/7/1995, ở Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN lần thứ 28 (AMM-28) tại Brunei, Việt Nam chính thức gia nhập ASEAN, trở thành thành viên thứ 7 của tổ chức này. Kể từ đó đến nay, Việt Nam đã nhanh chóng tham gia sâu - rộng vào tất cả các lĩnh vực hợp tác của ASEAN, đồng thời có những đóng góp tích cực trong việc duy trì đoàn kết nội khối, tăng cường hợp tác giữa các nước thành viên cũng như giữa ASEAN với các đối tác bên ngoài, góp phần không nhỏ vào sự phát triển, thành công của ASEAN ngày hôm nay.

Về phía Lào: Nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào chính thức gia nhập ASEAN tháng 7/1997. Đây là cột mốc đánh dấu bước tiến quan trọng của Lào trong quá trình hội nhập khu vực và quốc tế. Sự tham gia của Lào vào ASEAN đã khẳng định chính sách đối ngoại mở rộng, đa phương hóa, đa dạng hóa quan hệ và hội nhập kinh tế quốc tế của Đảng Nhân dân cách mạng Lào từ Đại hội IV theo tinh thần

“Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào muốn là bạn của tất cả các nước”.

Dựa trên các mối quan hệ đã có từ lâu, kết hợp với việc cả hai nước đều trở thành thành viên của ASEAN vào những năm cuối thế kỷ XX, Lào và Việt Nam đã không ngừng giao lưu, hợp tác với nhau trên nhiều nhiều phương diện, trong đó văn hóa trở thành yếu tố quan trọng - không chỉ là cầu nối giúp tăng cường sự hiểu biết nhân dân giữa hai nước mà còn góp phần xây dựng cộng đồng văn hóa - xã hội ASEAN với bản sắc riêng.

Đặc biệt, hợp tác văn hóa giữa Lào và Việt Nam diễn ra tốt đẹp trong suốt thời gian qua là vì cả hai quốc gia đều có những nhận thức chung về vai trò của văn hóa trong phát triển.

1.3. Cả hai nước đều coi trọng nhân tố văn hóa trong quá trình hợp tác

Hiện nay, hội nhập và toàn cầu hóa đang diễn ra rất sôi động ở mỗi một quốc gia, trong đó văn hóa và giao lưu văn hóa đang tham gia ngày càng sâu đậm hơn vào đời sống chính trị, kinh tế - xã hội, trở thành nhân tố “sức mạnh mềm” góp phần quan trọng trong chính sách ngoại giao của nhiều nước (ngoại giao văn hóa). Nói như một học giả: “Có nhiều phương sách để thực hiện sự hội nhập, mà với phương sách nào văn hóa cũng đóng một vai trò quan trọng. Ấy là vì văn hóa bản trực diện đến thể ứng xử trên mọi lĩnh vực, của các cộng đồng người trong môi trường tự nhiên và xã hội đặc thù của họ. Và chẳng, để có được sự hội nhập tốt đẹp mong muốn, điều tiên quyết là cần có sự hiểu biết lẫn nhau... Văn hóa có khả năng làm việc đó” (Cao Xuân Phổ 1997).

Đối với Việt Nam: Kể từ khi đổi mới, tiếp nối tư tưởng Hồ Chí Minh về đường lối “quan san muôn dặm một nhà”, “thêm bạn bớt thù”, hợp tác văn hóa được Đảng - Nhà nước ta coi là một trong ba trụ cột của ngoại giao cùng với chính trị và kinh tế. Với nhận thức đó, cách đây hơn 10 năm (14/02/2011), Thủ tướng Chính phủ đã phê duyệt Quyết định ban hành *Chiến lược ngoại giao văn hóa đến năm 2020*, chủ trương hoạt động văn hóa trên 3 điểm: tính rộng mở, tính cầu thị,

tính xây dựng (Phạm Thái Việt 2012: 229 - 243) nhằm đưa quan hệ Việt Nam với các đối tác đi vào chiều sâu, ổn định và bền vững, trong đó có hợp tác văn hóa Việt - Lào.

Về phía Lào: Vai trò của văn hóa đã được Đảng NDCM Lào nhận thức từ Đại hội VI (1986), VII, VIII, XIX và tiếp tục được khẳng định trong Đại hội X. Trải qua quá trình hình thành và phát triển hàng nghìn năm, người Lào đã tạo nên những đặc trưng văn hóa với nhiều giá trị đặc sắc riêng. Trước xu thế hội nhập, Lào đã chủ động thực hiện chính sách đối ngoại đa phương nhằm mở rộng quan hệ với nhiều nước trên thế giới. Đặc biệt, sau khi trở thành thành viên chính thức của ASEAN (1997), Lào đã tham gia tích cực vào các hoạt động chung của toàn khối, tăng cường giao lưu với các nước ngoài khu vực, trong đó đặc biệt coi trọng hợp tác văn hóa với Việt Nam.

2. Thực trạng hợp tác văn hóa Việt Nam Lào từ năm 1995 đến nay

Thực trạng hợp tác văn hóa Việt Nam - Lào không chỉ thể hiện qua các chuyến thăm của các nhà lãnh đạo và chuyển ra chuyển vào giữa các nhà ngoại giao giữa hai nước, các biên bản ký kết giữa hai bên mà còn được cụ thể hóa thông qua các hoạt động và sự kiện văn hóa tiêu biểu.

Trước tiên phải kể đến sự thành lập *Trung tâm Văn hóa Việt Nam tại Lào* ngày 31 tháng 8 năm 1995 được coi như là một mở đầu tốt đẹp cho lĩnh vực giao lưu hợp tác văn hóa Việt - Lào. Thông qua hoạt động của trung tâm này, Việt Nam phối hợp với Lào tổ chức nhiều hoạt động văn hóa nghệ thuật tại Viêng Chăn và các địa phương khác nhằm giới thiệu, quảng bá những giá trị văn hóa - con người Việt Nam đến nhân dân đất nước bạn. Mặt khác, đây cũng là cầu nối để thiết lập, xây dựng và vun đắp tình hữu nghị Việt - Lào. Đến năm 2015, nhân kỷ niệm 20 năm thành lập Trung tâm, ngày 28/08, tại Thủ đô Vientiane - CHDCND Lào, giám đốc Trung tâm Văn hóa Việt Nam tại Lào, ông Nguyễn Gia Lâm thông qua báo cáo kết quả hoạt động nổi bật: “Trung tâm đã thực hiện tốt chức năng tuyên

truyền, quảng bá văn hóa, giới thiệu hình ảnh đất nước, con người Việt Nam đến với nhân dân Lào và du khách quốc tế, là cầu nối trong văn hóa đối ngoại, là địa chỉ tìm hiểu văn hóa Việt Nam tin cậy tại Lào. Đáng chú ý, Trung tâm đã làm tốt việc giới thiệu, tuyên truyền các thông tin, thành tựu kinh tế, văn hóa - xã hội Việt Nam với nước bạn Lào anh em. Trung tâm đã phối hợp với các cơ quan chức năng tổ chức nhiều chương trình giới thiệu về các loại hình biểu diễn, nghệ thuật của Việt Nam; Triển lãm giới thiệu Việt Nam, đất nước, con người; Tổ chức các hoạt động văn hóa chào mừng các ngày lễ lớn của Việt Nam; Chủ động, tích cực trong công tác quảng bá văn hóa, hình ảnh đất nước Việt Nam đến với các bạn Lào.

Một sự kiện không thể không nhắc đến khi đề cập đến hợp tác văn hóa Việt - Lào là ngày 05/03/2009, tại Hà Nội, Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Việt Nam - Hoàng Tuấn Anh cùng Bộ trưởng Bộ Thông tin Văn hóa Lào Mounkeo Olaboune đã ký kết hợp tác văn hóa nghệ thuật Việt Nam - Lào giai đoạn 2009-2012. Thông qua đó, hai bên thống nhất việc tổ chức “Tuần Văn hóa Việt Nam tại Lào” và “Tuần Văn hóa Lào tại Việt Nam” luân phiên 2 năm một lần với các hoạt động như: Biểu diễn nghệ thuật, triển lãm, chiếu phim và hoạt động này được hiện thực hóa ngay vào ngày quốc khánh của Việt Nam đầu tháng 9/2009. Từ đó đến nay, hàng năm vẫn được duy trì thường xuyên và đều đặn.

Năm 2010 được coi là năm thành công của hợp tác văn hóa Việt Nam - Lào với hàng loạt các sự kiện như:

Ngày 02/02/2010, tại Vientiane, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Việt Nam phối hợp với Bộ Thông tin - Văn hóa Lào phát động cuộc thi sáng tác ca khúc về Chủ tịch Hồ Chí Minh trong giới nhạc sĩ Lào, nhân kỷ niệm 120 năm ngày sinh của Người (19/5/1890-19/5/2010). Đến tháng 12/2010, nhân dịp Liên hoan Phim Quốc tế Luang Prabang, Cục Điện ảnh và Viện Phim Việt Nam cũng gửi 10 phim và cử đoàn cán bộ tham gia. Các phim gồm: *Đừng đốt*, *Chơi với*, *Trăng nơi đây giêng*, *Mùa len Trâu*, *Thời xa vắng*, *Sinh Mệnh*,

Chuyện của Pao, Rừng đen, Trái tim bé bỏng, Còn lại với thời gian.

Năm 2011, ký kết Kế hoạch hợp tác về văn hóa nghệ thuật và du lịch giữa hai Bộ giai đoạn 2012-2015. Tại Lào, trong các ngày từ 5-8/6/2011, hai nước đã công bố sản phẩm công trình nghiên cứu “Lịch sử quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam giai đoạn 1930 - 2007”.

Vào ngày 17/01/2011, để chào mừng chào Đại hội Đảng Cộng sản Việt Nam lần thứ XI, Đại hội Đảng Nhân dân Cách mạng Lào lần thứ IX, cuộc thi đọc “Nhật ký Đặng Thùy Trâm” và viết cảm tưởng của tuổi trẻ đối với Tổ quốc được tổ chức tại CHDCND Lào. Cũng trong năm 2011, Chính phủ Việt Nam giúp đỡ nước bạn xây dựng Trường Nghệ thuật Âm nhạc quốc gia Lào. Công trình này sẽ chính thức ghi thêm một dấu ấn của tình hữu nghị đặc biệt giữa hai Đảng, hai dân tộc, biểu hiện sinh động của mối quan hệ anh em sẵn sàng chia sẻ, hỗ trợ lẫn nhau giữa Chính phủ và nhân dân hai nước Việt Nam - Lào. Ngôi trường sẽ góp phần đào tạo các nghệ sĩ, các nhà hoạt động trong lĩnh vực văn hóa - nghệ thuật, nhằm phục vụ đắc lực cho sự nghiệp xây dựng và phát triển văn hóa, đồng thời thúc đẩy mối quan hệ hợp tác hữu nghị giữa hai nước thành viên ASEAN.

Năm 2012, nhân dịp kỷ niệm 50 thiết lập quan hệ ngoại giao giữa hai nước (1962 - 2012); 35 năm ký kết Hiệp ước Hữu nghị và Hợp tác Việt Nam - Lào (1977 - 2012) và “Năm Đoàn kết hữu nghị Việt - Lào”... hàng loạt các sự kiện văn hóa đã diễn ra như: Ban Tuyên giáo Trung ương phát động cuộc thi “Tìm hiểu lịch sử quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam”; Văn phòng Trung ương Đảng hai nước đã phối hợp tổ chức triển lãm quy mô lớn về “Quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam giai đoạn 1962 - 2012”; Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch hai nước phối hợp tổ chức “Những ngày văn hóa Việt Nam tại Lào”, “Những ngày văn hóa Lào tại Việt Nam”...

Để chào mừng “Những ngày văn hóa Lào tại Việt Nam”, nhiều tỉnh thành Việt Nam đã diễn ra các hoạt động biểu diễn nghệ thuật, triển lãm mỹ thuật và giới thiệu điện ảnh của Lào như: Thành

phố Hồ Chí Minh tổ chức Chương trình Giao lưu văn nghệ kỷ niệm 50 năm hợp tác Việt Nam - Lào, triển lãm ảnh “Một thoáng trên đất bạn Lào”; Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Hải Phòng tổ chức Triển lãm ảnh tư liệu - nghệ thuật “Quan hệ hữu nghị hợp tác Việt Lào, từ Viêng Chăn đến Luông-pha-băng”; Thư viện tỉnh Thanh Hóa khai trương phòng đọc tư liệu chuyên đề: Tình hữu nghị và hợp tác Việt - Lào và giới thiệu bộ sưu tập báo chí mang tên: Tình hữu nghị và hợp tác hai tỉnh Thanh Hóa - Hòa Bình”, Liên hiệp các Tổ chức hữu nghị Việt Nam và Hội Hữu nghị Việt - Lào phối hợp tổ chức chương trình Liên hoan Hữu nghị nhân dân Việt - Lào lần thứ III tại Hà Nội, Ninh Bình và Tuyên Quang trong các ngày từ 15 đến 21/7/2012... Trong thời gian này, trên nước bạn Lào cũng diễn ra những hoạt động văn hóa, nghệ thuật sôi nổi: Triển lãm tranh giới thiệu đất nước, con người Việt Nam được mở tại Trung tâm Văn hóa quốc gia thủ đô Viêng Chăn; đợt giới thiệu về điện ảnh Việt Nam, về tình hữu nghị Việt - Lào trên đất Lào, trong đó nổi bật là 10 bộ phim truyện, tài liệu và phóng sự gồm: *300 năm Sài Gòn - Thành phố Hồ Chí Minh, Con chim vành khuyên, Chom và Sa, Thương nhớ đồng quê, Ngà ba Đồng Lộc, Trăng nơi đáy giếng, Mùi cỏ cháy; Đoàn đại biểu Chính phủ và Mặt trận Tổ quốc đi dự Lễ kỷ niệm 20 năm Ngày tuyên bố độc lập của nhân dân Lào*; mở Khu trưng bày giới thiệu mỹ thuật, nghệ thuật điêu khắc và trang phục truyền thống các dân tộc Việt Nam; các hoạt động phát triển, quảng bá du lịch Việt Nam cũng được triển khai ở nhiều tỉnh, thành phố trên đất nước Lào (Đỗ Thị Thảo 2012).

Hợp tác văn hóa Việt - Lào không chỉ trên phương diện giao lưu văn hóa thông qua các hình thức biểu diễn nghệ thuật mà còn thể hiện ở việc chung tay trong việc bảo tồn các giá trị văn hóa. Cụ thể, ngày 23/04/2013, thành phố Huế (Việt Nam) và thành phố Luang Prabang (Lào) đã ký kết biên bản ghi nhớ “Trao đổi hợp tác trong lĩnh vực quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị Di sản Văn hóa”. Cả hai thành phố này đều từng là cố đô, nơi chứa đựng những di sản văn hóa độc

đảo, quý giá nên mục đích của chương trình hợp tác Lào - Việt Nam lần này nhằm trao đổi, hỗ trợ lẫn nhau trong công tác quản lý của hai khu di sản và phát huy các giá trị di sản nhằm kích thích sự phát triển của du lịch (VOV5 2013). Đặc biệt, hợp tác giữa hai bên còn bao gồm cả việc trao đổi đào tạo, tổ chức các chương trình tập huấn liên quan đến quản lý và bảo tồn.

Như chúng ta đã biết, trong các nhân tố cấu thành văn hóa, ẩm thực là nhân tố quan trọng. Bởi ẩm thực của một quốc gia không chỉ là sự thể hiện nét văn hóa về vật chất mà còn là văn hóa về tinh thần. Qua ẩm thực, người ta có thể hiểu được sự độc đáo trong bản sắc văn hóa dân tộc đó gồm cả phong tục, tập quán, tâm lý và tính cách tộc người... Với ý nghĩa như vậy, trong hợp tác văn hóa Việt - Lào không thể thiếu giao lưu văn hóa ẩm thực. Chiều ngày 10/4/2015, Hội hữu nghị Việt - Lào thành phố Đà Nẵng phối hợp với Hội Liên hiệp Phụ nữ địa phương và Tổng Lãnh sự quán CHDCND Lào tại đây tổ chức chương trình “Giao lưu văn hóa ẩm thực Việt - Lào” nhân dịp chào mừng kỷ niệm 40 năm ngày Giải phóng thành phố Đà Nẵng và Tết cổ truyền Bounpimay Lào. Tại chương trình, các gian hàng với các món ăn đặc trưng, truyền thống của nhân dân của các bộ tộc Lào như món “Lạp”, xôi nếp, thịt bò khô, gỏi đu đủ xanh... được trưng bày rất đẹp mắt, thu hút đông đảo người tham quan và cùng nhau thưởng thức. Xen kẽ đó là các gian hàng ẩm thực Việt Nam được trang trí tinh tế gồm các món ăn như mì Quảng, bột lọc, bánh ít, bánh cuốn, bánh bèo, cơm gà... Chương trình còn thêm phần lời cuốn, sôi động bởi những tiết mục đặc sắc ca ngợi vẻ đẹp đất nước, con người Việt Nam và Lào cũng như tình nghĩa anh em keo sơn thắm thiết Việt - Lào (Hoài Linh 2015).

Để quá trình hợp tác văn hóa diễn ra rộng rãi, được nhiều tầng lớp nhân dân hưởng ứng thì không thể thiếu được vai trò của các phương tiện thông tin truyền thông đại chúng. Vì vậy, chiều 8/4/2016, tại thủ đô Vientiane, CHDCND Lào đã diễn ra Triển lãm Báo chí Việt Nam tại Lào. Triển lãm thông qua các tờ báo Tết Bình Thân 2016,

các ấn phẩm báo chí có nội dung tốt, hình thức đẹp phát hành từ tháng 1 đến tháng 4/2016... đã quảng bá về hình ảnh đất nước, con người Việt Nam với các bạn Lào và bà con Việt kiều sinh sống làm việc tại Lào (Báo điện tử Chính phủ 2016). Ngoài ra, những thông tin về các thành tựu và tình hình chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội của Đảng, Nhà nước và nhân dân Lào anh em cũng được báo chí Việt Nam đăng tải nhiều để người Việt có cơ hội hiểu và cập nhật những thông tin về nước bạn. Với tính chất ấy, báo chí thực sự trở thành cầu nối tăng cường sự giao lưu hiểu biết giữa nhân dân hai nước Việt Nam - Lào, củng cố và phát triển mối quan hệ hữu nghị truyền thống trong bối cảnh đương đại.

Cũng trong năm 2016, sự giao lưu trao đổi, hợp tác của các trường, các tỉnh về lĩnh vực văn hóa giữa hai nước đã diễn ra sôi động và hiệu quả. Ngày 21/07/2016, trường Đại học Mỹ thuật Tp. Hồ Chí Minh giao lưu với Học viện Mỹ thuật Quốc gia Lào. Ngoài việc ký kết thỏa thuận hợp tác giai đoạn 2016 - 2020 giữa hai bên, các nhà lãnh đạo hai nước còn có những chương trình cụ thể nhằm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ góp phần mở rộng hơn nữa sự hợp tác thiết thực, hiệu quả các hoạt động liên quan đến sáng tác mỹ thuật giữa hai trường. Hai bên cũng thống nhất sẽ tổ chức trại sáng tác mỹ thuật và hội thảo về các chủ đề nghệ thuật truyền thống và nghệ thuật đương đại không chỉ giữa hai quốc gia mà còn giữa các nước trong khu vực giúp người dân các nước hiểu hơn về giá trị và vẻ đẹp văn hóa của các nước ASEAN (Đại học Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh 2016).

Và để phổ biến rộng rãi hơn nữa quá trình hoạt động giao lưu văn hóa trong đông đảo các tầng lớp nhân dân, đặc biệt là tăng cường hoạt động của thanh niên, ngày 28/12/2016, tại Đại học quốc gia Lào ở thủ đô Vientiane, đông đảo sinh viên đến từ các quốc gia Lào, Việt Nam, Campuchia, Hàn Quốc, Trung Quốc, Nhật Bản, Myanmar, Philippines và Nga đã tham gia buổi giao lưu, giới thiệu đặc trưng văn hóa dân tộc của các sinh viên nước ngoài đang theo học tại

đây. Tại buổi giao lưu, Lào đã giới thiệu những bộ trang phục truyền thống, các điệu múa đặc sắc... Về phía Việt Nam, các sinh viên đã giới thiệu đến với thầy cô và bạn bè quốc tế những hình ảnh về con người và đất nước Việt Nam thông qua video clip “Welcome to Vietnam” (Chu Nguyễn 2016).

Từ thực tiễn quan hệ và hợp tác trong lĩnh vực văn hóa Việt Nam - Lào trong thời gian qua, có thể nhận thấy: Quá trình hợp tác văn hóa Lào - Việt diễn ra đều đặn trong suốt nhiều thập kỷ qua trên nhiều khía cạnh của văn hóa và sự đa dạng trong các hoạt động. Điều đó góp phần duy trì mối quan hệ lâu bền, thủy chung và trong sáng giữa hai nước.

3. Triển vọng và những gợi mở cho hợp tác văn hóa giữa Việt Nam - Lào trong thời gian tới

Sự dày đặc trong các hoạt động trao đổi, hợp tác văn hóa giữa Lào và Việt Nam từ năm 1995 đến nay chứng tỏ nhân tố văn hóa đã được hai nước đặc biệt coi trọng trong chiến lược ngoại giao. Trong ý nghĩa như vậy, các hoạt động văn hóa không thuần túy nhằm mục đích giới thiệu những nét đẹp văn hóa và làm gia tăng sự hiểu biết về nhau mà còn là phương tiện để các nhà ngoại giao thiết lập mối quan hệ với đối tác hoặc giải quyết những vấn đề vướng mắc nào đó. Ở trường hợp này, văn hóa có ý nghĩa như những công cụ, phương tiện giúp các nhà lãnh đạo đạt tới mục đích của mình.

Những kết quả của quá trình hợp tác văn hóa Việt - Lào đạt được trên đây cho thấy triển vọng hợp tác văn hóa trong thời gian tới giữa hai nước là rất lớn và có nhiều cơ hội phát triển hơn nữa trong bối cảnh hội nhập quốc tế. Tuy nhiên, vẫn chưa hết một số rào cản như: sự thiếu thông tin xác thực về nhau; khoảng cách địa lý; sự khác biệt về tâm

lý dân tộc... Điều đó, đòi hỏi các nhà lãnh đạo và Chính phủ hai nước phải nhận thức sâu sắc hơn về tầm quan trọng của nhân tố văn hóa trong chính sách ngoại giao, đồng thời hiện thực hóa nó bằng các chương trình, hành động cụ thể như:

- Thông qua các phương tiện thông tin đại chúng để giới thiệu, quảng bá đất nước - con người của nhau.

- Không ngừng tổ chức các sự kiện văn hóa như Tuần lễ văn hóa Lào tại Việt Nam, Tuần lễ văn hóa Việt Nam tại Lào.

- Các cơ quan hợp tác văn hóa, các trường đại học cần tăng cường tổ chức các hội thảo, các chương trình giao lưu văn hóa, trao đổi học giả cũng như sinh viên.

- Nâng cao nhận thức của người dân, các tổ chức xã hội và doanh nghiệp trong việc triển khai chính sách “ngoại giao văn hóa”. Qua đó, tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động ngoại giao văn hóa giữa hai nước.

- Có sự phối hợp đồng bộ giữa các cơ quan, ban, ngành, địa phương... sao cho việc triển khai các hoạt động văn hóa ngày càng hiệu quả. Đặc biệt, chú ý đến việc đào tạo và bồi dưỡng cán bộ công tác trong lĩnh vực văn hóa từ hai nước.

Kết luận

Có thể xem Hợp tác văn hóa Lào - Việt Nam là sự kiện quan trọng. Đây không chỉ là cơ hội để hai nước thành viên giới thiệu về con người, đất nước, những di sản văn hóa đặc sắc của mình mà còn là nhịp cầu xây dựng sự hiểu biết, gắn kết, hướng tới một cộng đồng ASEAN năng động, hòa bình và phát triển.

Hy vọng rằng, trong thời gian tới, nhiều hoạt động giao lưu tiếp tục diễn ra để các thành viên trong cộng đồng ASEAN có thêm cơ hội hiểu nhau cũng như chia sẻ sự đa dạng, giàu có về văn hóa.

Tài liệu tham khảo

Báo Điện tử Chính phủ 2016. *Triển lãm Báo chí Việt Nam tại Lào.*

<https://baochinhphu.vn/trien-lam-bao-chi-viet-nam-tai-lao-102200879.htm>.

Báo Điện tử Tổ quốc 2015. *Lễ kỷ niệm 20 năm ngày thành lập Trung tâm Văn hóa Việt Nam tại Lào.*

<https://toquoc.vn/le-ky-niem-20-nam-ngay-thanh-lap-trung-tam-van-hoa-viet-nam-tai-lao-99231402.htm>.

Đài Tiếng nói Việt Nam - VOV5 2013. *Tỉnh Thừa Thiên Huế (Việt Nam) và tỉnh Luang Prabang (Lào) hợp tác bảo vệ di sản.*

<http://vovworld.vn/vi-VN/Van-hoa/Tinh-Thua-Thien-Hue-Viet-Nam-va-tinh-Luang-Prabang-Lao-hop-tac-bao-ve-di-san/150054.vov>.

Đại học Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh 2016. *Trường Đại học Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh tiếp đón đoàn đại biểu Học viện Mỹ thuật Quốc gia Lào sang thăm và ký kết hợp tác.*

<http://mythuat.edu.vn/tin-tuc/truong-dai-hoc-my-thuat-thanh-pho-ho-chi-minh--tiếp-don-doan-dai-bieu-hoc-vien-my-thuat-quoc-gia-lao-sang-tham-va-ky-ket-hop-tac>.

Chu Nguyễn 2016. *Quảng bá hình ảnh Việt Nam tại giao lưu văn hóa sinh viên các nước tại Lào.*

<http://cand.com.vn/Su-kien-binh-luan-thoi-su/Quang-ba-hinh-anh-Viet-Nam-tai-giao-luu-van-hoa-sinh-vien-cac-nuoc-tai-Lao-423098/>.

Hoài Linh 2015. *Giao lưu Văn hóa ẩm thực Việt - Lào.*

<http://vufo.org.vn/Giao-luu-Van-hoa-am-thuc-Viet-Lao-13-1842.html?lang=vn>.

Cao Xuân Phó 1997. Văn hóa Đông Nam Á với sự hội nhập khu vực. *Nhân dân cuối tuần*, số 32 (445), ngày 10/8/1997.

Đỗ Thị Thảo 2012. *Hợp tác Việt Nam - Lào trong lĩnh vực giáo dục - đào tạo, văn hóa nghệ thuật.*

<http://www.tapchicongsan.org.vn/> ngày 15/10/2012.

Phạm Thái Việt 2012. *Ngoại giao văn hóa: cơ sở lý luận, kinh nghiệm quốc tế và ứng dụng*, Nxb. Chính trị - Hành chính, Hà Nội, tr. 229 - 243.

VIETNAM - LAOS CULTURAL COOPERATION SINCE 1995

The density of cultural exchange and cooperation activities between Laos and Vietnam since 1995 shows that the cultural factor has been specially considered by the two countries in their diplomatic strategy. This relationship was then continuously consolidated and developed by generations of leaders of the two Parties and two Governments, becoming an invaluable asset of the two peoples.

Hopefully, in the coming time, many exchange activities will continue to take place so that members of the ASEAN community will have more opportunities to understand each other as well as share the diversity and richness of culture.